

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 34/2026-24

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej WEBBER LEGAL, s.r.o., Duchnovičovo námestie 1, Prešov, proti postupom Mestského súdu Košice v konaní sp. zn. 14C/192/2018 a Krajského súdu v Košiciach v konaniach sp. zn. 5Co/130/2022 a sp. zn. 11Co/173/2024 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Mestského súdu Košice v konaní sp. zn. 14C/192/2018 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Mestskému súdu Košice **prikazuje**, aby v konaní sp. zn. 14C/192/2018 konal bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľke **priznáva** finančné zadosťučinenie **700 eur**, ktoré **je** jej Mestský súd Košice **povinný** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Mestský súd Košice **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania **949,17 eur** a zaplatiť ich jej právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 21. novembra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) postupmi mestského súdu a krajského súdu v označených konaniach. Navrhuje, aby ústavný súd prikázal krajskému súdu konať v konaní sp. zn. 11Co/173/2024 bez zbytočných prietahov a priznal jej finančné zadostučinenie 4 500 eur a náhradu trov konania.

2. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 34/2026-14 z 15. januára 2026 podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie v celom rozsahu.

3. Sťažovateľka podala 21. septembra 2018 pôvodne na Okresnom súde Košice-okolie žalobu o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Dňa 20. novembra 2018 bola žaloba doručovaná na vyjadrenie žalovanému. Z dôvodu nedoručenia zásielky boli o súčinnosť požiadané orgány obce a Policajného zboru, avšak zásielku sa žalovanému nepodarilo doručiť. Následne bola výzva žalovanému 12. apríla 2019 doručovaná verejnou vyhláškou. Okresný súd nariadil pojednávanie na 3. október 2019. Na žiadosť sťažovateľky bolo pojednávanie pre účely úpravy petitu žaloby odročené na 6. november 2019. Pojednávanie bolo zrušené z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne. Okresný súd následne 23. januára 2020 vykonal pojednávanie, ktoré bolo odročené na 4. marec 2020 pre účely vypočutia svedkyne. Keďže sťažovateľka nezabezpečila účasť svedkyne, bolo toto pojednávanie odročené na 10. jún 2020. Ďalšie pojednávanie bolo vykonané 15. júla 2020 a po ukončení dokazovania odročené na 30. júl 2020 pre účely vyhlásenia rozsudku. Na pojednávaní 30. júla 2020 sťažovateľka navrhla zmenu petitu žaloby, čo súd uznesením pripustil.

4. Dňa 15. decembra 2020 okresný súd nariadil pojednávanie na 20. január 2021. Toto pojednávanie, ako aj ďalšie nariadené na 24. február 2021 boli zrušené z dôvodu pandemických opatrení. V máji 2021 bolo nariadené pojednávanie na 21. júl 2021, ktoré však bolo zrušené na základe žiadosti žalovaného z dôvodu jeho pobytu mimo územia Slovenskej republiky. Na pojednávanie 8. septembra 2021 sa dostavila iba právna zástupkyňa sťažovateľky, avšak bez splnomocnenia, preto súd pojednávanie odročil na 14. október 2021. Toto pojednávanie bolo z technických príčin (nahlásenie bomby) odročené na 8. december 2021. Na pojednávaní 5. januára 2022 okresný súd vyhlásil rozsudok, ktorým žalobu zamietol a žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania. Sťažovateľka podala 24. januára 2022 odvolanie proti rozsudku. Po zaplatení súdneho poplatku a vykonaní procesných úkonov bol spis 27. mája 2022 predložený odvolaciemu súdu.

5. Krajský súd o podanom odvolaní rozhodol uznesením sp. zn. 5Co/130/2022 zo 16. júna 2023 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

6. Spis bol vrátený mestskému súdu 24. júla 2023. Ten po doručení zrušujúceho uznesenia stranám sporu nariadil pojednávanie na 15. november 2023. Deň pred pojednávaním právna zástupkyňa sťažovateľky požiadala o odročenie pojednávania zo zdravotných dôvodov. Súd žiadosti vyhovel a odročil pojednávanie na 20. december 2023. Právna zástupkyňa sťažovateľky opätovne požiadala o odročenie pojednávania z dôvodu kolízie s iným pojednávaním. Mestský súd následne vykonal tri pojednávania (6. marca 2024, 29. mája 2024 a 31. júla 2024). Dňa 28. augusta 2024 vo veci opätovne rozhodol mestský súd. Proti jeho rozsudku podali sťažovateľka aj žalovaný odvolania. Spis bol odvolaciemu súdu predložený 6. novembra 2024. Krajský súd rozsudkom č. k. 11 Co/173/2024-541 z 26. novembra 2025 potvrdil rozsudok mestského súdu.

7. Podľa sťažovateľky došlo v jej veci k porušeniu označených práv z dôvodu zbytočných prieťahov. Po dobu viac ako 7 rokov od podania žaloby nebolo vo veci právoplatne rozhodnuté. Po právnej stránke ide o jednoduchú vec, ktorá patrí k štandardnej agende všeobecných súdov. Sťažovateľka sa žiadnym spôsobom nepričinila o prieťahy v namietanom konaní. Tie boli spôsobené nečinnosťou a neefektívnou činnosťou mestského súdu a krajského súdu. Od postúpenia odvolaní zostal krajský súd po dobu takmer jedného roka nečinný.

II.

Vyjadrenie mestského súdu a krajského súdu

8. Mestský súd vo svojom vyjadrení k ústavnej sťažnosti popísal priebeh napadnutého konania a uviedol, že k dlhodobejším prieťahom zo strany súdu prvej inštancie nedošlo. Ojedinelým prieťahom bolo iba obdobie od 30. júla 2020 do 15. decembra 2020, keď súd nevykonal žiaden úkon. Poukázal na to, že spis sa celkom 29 mesiacov nachádzal na krajskom súde, pričom toto obdobie nemôže byť na ťarchu mestského súdu. Rovnako poukázal na správanie sťažovateľky, ktoré bolo príčinou odročenia viacerých pojednávanií (celkove šesťkrát, pozn.), ako aj skutočnosť, že konanie prebiehalo v čase covidových opatrení, keď priamo vtedajšia právna úprava neumožňovala vykonávať pojednávania, čo bolo tiež dôvodom na ich odročenie v uvedenom období (celkove dvakrát, pozn.). Keďže 3. februára 2026 bol spis vrátený z odvolacieho súdu s potvrdzujúcim rozhodnutím, po doručení rozhodnutia sporovým stranám bude konanie právoplatne ukončené a stav právnej neistoty sťažovateľky odstránený.

9. V podaní doručenom ústavnému súdu 5. februára 2026 predseda krajského súdu uviedol, že vo veci vedenej pod sp. zn. 5Co/130/2022 trvalo odvolacie konanie jeden rok a vo veci vedenej pod sp. zn. 11Co/173/2024 tiež jeden rok. Rozhodnutie z 26. novembra je konečným rozhodnutím v spore, pričom rozsudok bol 30. januára 2026 odoslaný mestskému súdu na ďalší postup. Po doručení rozsudku stranám sporu bude konanie právoplatne skončené, pričom z celkovej doby sedem rokov trvalo konanie na odvolacom súde dva roky. Obe odvolacie konania boli skončené v štandardnej dobe do dvanástich mesiacov. Vzhľadom na zaťaženosť krajského súdu nesúhlasí s názorom sťažovateľky o neefektívnom konaní krajského súdu a ústavnú sťažnosť považuje za neopodstatnenú.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

10. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 302/2020, II. ÚS 123/2022) a ich prípadné porušenie možno preskúmať spoločne.

11. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04, III. ÚS 154/06, II. ÚS 438/2017, II. ÚS 118/2019). Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

12. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietáhom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 41/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V rámci prvého kritéria prihliada ústavný súd aj na predmet sporu (povahu prerokovanej veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľov (II. ÚS 573/2022). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

13. Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že po právnej stránke možno danú vec, rozhodovanie súdu o návrhu na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, považovať za štandardnú, nijako sa nevymykajúcu bežnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Čo sa týka významu veci pre sťažovateľku, tento aspekt sťažovateľka v ústavnej sťažnosti nerozvinula. Možno však bez ďalšieho uviesť, že predmet posudzovaného konania nie je časovo zvlášť prioritizovaný.

14. Pri hodnotení ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmvanej veci, ústavný súd zistil, že sťažovateľka sama dala dôvod na oddialenie konečného rozhodnutia jej veci. Celkove v šiestich prípadoch sťažovateľka, resp. jej právny zástupca, spôsobili odročenie pojednávania, čo malo vplyv na predĺženie konania. Rovnako návrhmi na zmenu žaloby sťažovateľka menila predmet konania, s čím sa súd musel vysporiadať. Ústavný súd dopĺňa, že sťažovateľka mohla upozorniť na neprimeranú dĺžku prvoinštančného či odvolacieho konania aj sťažnosťou pre nečinnosť podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Na uvedené nemohol ústavný súd neprihliadnuť pri úvahe o priznaní finančného zadostučinenia.

15. Napokon sa ústavný súd zaoberal aj tretím hodnotiacim kritériom, teda postupom mestského súdu a krajského súdu v napadnutom konaní. Poukazuje predovšetkým na to, že celkové trvanie tohto konania, v čase podania ústavnej sťažnosti viac ako 7 rokov, sa vzhľadom na povahu veci

už samo osebe javí ako neprimerané. Vychádzajúc z ústavnej sťažnosti a vyjadrení súdov, ústavný súd konštatuje, že celková dĺžka napadnutého konania bola ovplyvnená neefektívnou činnosťou súdu prvej inštancie. Ten vo veci konal priebežne, vopred určené termíny pojednávania však museli byť opakovane odročené, a to štyrikrát z dôvodov na strane sťažovateľky, raz na základe žiadosti žalovaného, dvakrát zo strany súdu a dvakrát z pandemických dôvodov. Súd vykonal päť pojednávania a prvýkrát rozhodol vo veci po troch rokoch a troch mesiacoch od podania žaloby. V jeho postupe ústavný súd identifikoval iba jedno krátke obdobie nečinnosti v trvaní 4 mesiacov (od augusta 2020 do 15. decembra 2020), počas ktorého okresný súd nevykonal žiadny relevantný úkon vedúci k rozhodnutiu veci. Po vrátení veci z krajského súdu mestský súd konal plynule, vykonal štyri pojednávania a vo veci rozhodol po 13 mesiacoch. Dve pojednávania boli odročené z dôvodu na strane sťažovateľky. Skutočnosť, že prvý rozsudok okresného súdu bol odvolacím súdom zrušený, možno pripísať nesústreďenej činnosti okresného súdu, čo bolo aj dôvodom predĺženia dĺžky konania. Za takéhoto stavu sa preto obdobie dopadajúce na inštančne nadriadený súd pričítava v neprospech súdu prvej inštancie (III. ÚS 301/2021, III. ÚS 661/2022).

16. Ústavný súd najmä s prihliadnutím na zjavne neprimeranú dĺžku konania pred súdom prvej inštancie, ako aj na zistenú neefektívnu činnosť v jeho postupe dospel k záveru, že v konaní vedenom pod sp. zn. 14C/192/2018 došlo k zbytočným priet'ahom ústavnej intenzity, preto rozhodol, že postupom mestského súdu v napadnutom konaní bolo porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

17. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Keďže v čase rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti sťažovateľky nebolo napadnuté konanie vo všetkých jeho zložkách skončené, ústavný súd prikázal mestskému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných priet'ahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

18. Po zhodnotení postupu krajského súdu v napadnutom konaní ústavný súd konštatuje, že tento postupoval bez priet'ahov. Je potrebné brať na zreteľ aj čas nevyhnutný na štúdium spisového materiálu obstaraného prvoinštančným súdom, ako aj na skutočnosť, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je prípustný riadny opravný prostriedok a odvolací súd vec právoplatne uzatvára. Vnímajúc dĺžku samotného napadnutého postupu krajského súdu, ktorú ústavný súd môže posudzovať v súvislosti so sťažovateľkou označeným základným právom na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a ktorá predstavovala v oboch odvolacích konaniach 12 mesiacov, ústavný súd konštatuje, že dĺžka tohto posudzovaného obdobia nie je neúnosná, resp. v rozpore so základným právom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 587/2023, III. ÚS 215/2024). V dôsledku toho ústavný súd prijatej ústavnej sťažnosti sťažovateľky v časti smerujúcej proti krajskému súdu nevyhovel (bod 5 výroku tohto nálezu).

19. Z petitu ústavnej sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľka v dôsledku priet'ahov súdov namieta i porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 listiny. Ústavný súd konštatuje, že v systematike ústavy sú primeraná celková dĺžka, rýchlosť, plynulosť a efektívnosť súdneho konania obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a nie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 36 ods. 1 listiny. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov nespadá

pod ochranu čl. 46 ods. 1 ústavy, pokiaľ namietané porušenie tohto základného práva nedosahuje takú intenzitu, že s ohľadom aj na ďalšie konkrétne okolnosti daného prípadu by bolo možné uvažovať o odmietnutí spravodlivosti (napr. IV. ÚS 242/07, II. ÚS 580/2025). V sťažovateľkinom prípade o takúto situáciu nejde, preto v tejto časti ústavný súd ústavnej sťažnosti nevyhovel (bod 5 výroku tohto nálezu).

20. Návrhu sťažovateľky na vyslovenie príkazu krajskému súdu konať v konaní sp. zn. 11Co/173/2024 bez zbytočných prieťahov ústavný súd nevyhovel (bod 5 výroku tohto nálezu), keďže jednak porušenie uvedených práv postupom krajského súdu nezistil a jednak v čase rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti sťažovateľky už krajský súd o odvolaní rozhodol a spis bol vrátený mestskému súdu.

IV.

Primerané finančné zadost'učinenie

21. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie, ak o to požiadal. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti žiadala o priznanie finančného zadost'učinenia 4 500 eur, čo odôvodnila všeobecne neprimeranou dĺžkou napadnutého konania a stavom právnej neistoty.

22. Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04, I. ÚS 257/08, IV. ÚS 302/2020). Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadost'učinení ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

23. V prerokúvanom prípade podľa názoru ústavného súdu prichádza do úvahy priznanie finančného zadost'učinenia. Ústavný súd zobral do úvahy dĺžku trvania napadnutého konania pred súdom prvej inštancie, význam samotného konania pre sťažovateľku a jej správanie, ako aj skutočnosť, že v merite veci už bolo o žalobe vo veci sťažovateľky rozhodnuté. Vzhľadom na uvedené ústavný súd považoval priznanie 700 eur pre sťažovateľku za primerané finančné zadost'učinenie (bod 3 výroku tohto nálezu). Vo zvyšujúcej časti návrhu sťažovateľky na priznanie primeraného finančného zadost'učinenia ústavný súd nevyhovel (bod 5 výroku tohto nálezu).

V.

Trovy konania

24. Zistené porušenie ústavných práv sťažovateľky odôvodňuje, aby jej mestský súd podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde úplne nahradil trovy konania, ktoré jej vznikli zastúpením advokátom. Preto ústavný súd rozhodol o povinnosti mestského súdu nahradiť sťažovateľke v určenej lehote trovy konania na účet jej právneho zástupcu (bod 4 výroku tohto nálezu).

25. Trovy konania pozostávajú z odmeny a ďalších náhrad advokáta v celkovej výške 949,17 eur s DPH, ktoré boli určené podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení

neskorších predpisov (odmena podľa § 11 ods. 3 vyhlášky za dva úkony právnej služby po 371 eur/úkon, a to prevzatie a príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti; náhrada podľa § 16 ods. 3 vyhlášky 2 x 14,84 eur; DPH podľa § 18 ods. 3 vyhlášky 177,49 eur).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. februára 2026

Robert Šorl
predseda senátu